

راهنمای استفاده از پایگاه اطلاعاتی Scopus

Scopus یکی از بزرگترین پایگاه‌های چکیده و استنادی وبی با کیفیت بالاست که ابزار آنالیز و نمودارسازی تحقیق را دارد. Scopus ۹۳ میلیون چکیده از ۱۱۱۰ ناشر از قبل از سال ۱۳۹۰ تا زمان حاضر را ارائه می‌دهد و روزانه update می‌شود. این پایگاه پوشش میان رشته ای وسیعی دارد و نه تنها مقالات را پوشش می‌دهد بلکه صفحات وبی و ثبت اختراعات را نیز ارائه می‌کند. پیوند مستقیم + به متن کامل مقالات، این پایگاه را به یکی از ابزارهای سریع و جامع برای جستجو تبدیل کرده است.

در حال حاضر، موسسه Elsevier، ابزار کاربردی iPhone خود با نام (Scopus Alerts) Lite را ارائه کرده که بر روی موبایل‌های Apple قابل اجراست و به کاربران توانایی جستجو در Scopus را می‌دهد.

پس از ورود به SCOPUS با آدرس <http://www.scopus.com>، گزینه Document Search امکان جستجوی موضوعی را فراهم می‌کند. در قسمت Search for، کلید واژه های خود را وارد کنید. از منوی آبخاری روبروی آن فیلد دلخواه از قبیل عنوان مقاله، چکیده، نویسنده و ... را انتخاب و جستجوی خود را به آن فیلد محدود کنید. گزینه Add search field جعبه های جستجو را افزایش می‌دهد. در قسمت Limit to، محدودیت های دیگری مانند محدوده سالی (Date Range)، نوع مدرک (Document Type) و محدوده موضوعی (Subject Areas) را اعمال کنید.

این گزینه امکان پیدا کردن مدارک یک نویسنده خاص را فراهم می‌کند. برای جستجوی نام نویسندگان، در قسمت Author نام خانوادگی نویسنده و در قسمت Initials or First Name نام کوچک نویسنده را وارد کنید. در قسمت Affiliation نام سازمان یا موسسه ای را که نویسنده به آن وابسته است ذکر کنید. در قسمت Subject Areas با توجه به نوع فعالیت نویسنده، گزینه های موضوعی مورد نظر را انتخاب نمایید. بر اساس اطلاعات وارد شده، رکوردهای مرتبط با آن شخص خاص بازیابی می‌شود.

Affiliation Search

با استفاده از این گزینه، می‌توان تولیدات علمی یک دانشگاه یا کشور را بدست آورد. در واقع برای جستجوی فعالیتهای علمی یک موسسه خاص می‌توان از این گزینه استفاده کرد.

مثلاً چنانچه university of Technology Isfahan در قسمت Affiliation Search وارد شود، رکوردهایی بازیابی می‌شود که نویسندگان آن وابسته به دانشگاه صنعتی اصفهان هستند.

آنچه که نمایش داده می‌شود، نام موسسه، جزئیات و تعداد رکوردهای بازیابی شده است. همچنین در قسمت Find unmatched affiliation می‌توان املای متفاوت از نام موسسات و دانشگاهها را پیدا کرد.

Advanced Search

برای جستجوی پیشرفته با استفاده از عملگرهای منطقی (and, or, not) و کدهای مختلف، این گزینه را انتخاب کنید. در مواردی که استراتژی جستجو خیلی طولانی است می‌توان از این گزینه استفاده و به کمک اپراتورهای منطقی جستجوی جامعی را انجام داد.

در مثالهای زیر، نحوه وارد کردن اطلاعات در advanced search آمده است.

)ALL("heart attack") AND AUTHOR-NAME(smith v

۱۹۹۳ TITLE-ABS-KEY(*somatic complaint women) AND PUBYEAR AFT v

۶۶(-۵۳)AND PAGES (۱)AND ISSUE (۷۵)SRCTITLE(*field ornith*) AND VOLUME v

Search Results

در صفحه نتایج، لیست رکوردهای بازیابی شده در scopus و همچنین لیست ثبت اختراعات (patents) و صفحات وبی (web) که در ارتباط با جستجوی مورد نظر هستند، مشاهده می شود.

کاربرد گزینه هایی که در صفحه نتایج آمده است در ذیل توضیح داده می شود:

Edit: با انتخاب این گزینه امکان برگشت به صفحه جستجو و ویرایش فرمول جستجو فراهم می شود.

Save: با انتخاب این گزینه، امکان ذخیره عبارت جستجو فراهم می شود تا در مراجعات بعدی بتوان مجدداً از همان عبارت جستجو استفاده کرد. در مواقعی که برای یک جستجو از فرمول جستجوی طولانی استفاده می شود استفاده از این گزینه در دقت و سرعت کار بسیار موثر است.

Set alert: امکان استفاده از Alert که یکی از ابزار Push Technology برای اطلاع رسانی است را فراهم می کند. در قسمتهای بعدی این گزینه بطور مفصل توضیح داده خواهد شد.

Set feed: امکان تنظیم RSS که یکی از ابزار اطلاع رسانی است فراهم می شود.

View search history: این گزینه امکان مرور تاریخچه جستجوهای انجام شده را فراهم می کند.

Search within results: با استفاده از این گزینه می توانید در همان صفحه نتایج، جستجوی خود را با کمک واژه های دیگری محدود کنید.

Refine Results: این گزینه برای محدود کردن نتایج جستجو با استفاده از دسته بندی نتایج از نظر منبع (Document Type) نوع مدرک، (Year) سال انتشار، (Author Name) نام نویسنده، (Source Title) مقاله، بکار می رود (Subject Area) و محدوده موضوعی

Limit to - امکان محدود کردن نتایج بازیابی شده را فراهم می کند ولی Exclude گزینه هایی که در Refine Results انتخاب شود را از نتایج بازیابی شده حذف کرده و بقیه نتایج را نشان می دهد. برای مثال چنانچه بخواهید از لیست نتایجی که برای یک جستجو مشاهده می شود رکوردهایی که از یک نویسنده خاص است را حذف کنید، در قسمت Refine Results نام آن نویسنده را انتخاب و گزینه Exclude را کلیک نمایید.

Download PDF: امکان دریافت متن کامل رکورد (در صورتی دسترسی داشتن به ناشر) را فراهم می کند. برای استفاده از این امکان، نصب نرم افزارهای Flash و Java بر روی رایانه الزامی است.

Export: با انتخاب این گزینه، امکان خروجی گرفتن از رکوردهای انتخاب شده فراهم می شود. زمانی که از رکوردها خروجی گرفته شود، در قسمت Output انواع فیلدها قابل مشاهده است که امکان ارسال رکورها در محیطهای دیگر مثل Word و Endnote را فراهم می کند.

Print: با انتخاب این گزینه، امکان چاپ رکوردهای انتخاب شده فراهم می شود.

Email: با انتخاب این گزینه، امکان ارسال رکوردهای انتخاب شده به وسیله پست الکترونیکی فراهم می شود.

Create bibliography: با انتخاب این گزینه، امکان مشاهده اطلاعات کتابشناختی رکوردهای انتخاب شده فراهم می شود. در واقع به نوعی می توان شیوه های استناد دهی به هر رکورد را مشاهده کرد.

Add to My List: با انتخاب این گزینه، امکان ذخیره کردن رکوردهای انتخاب شده فراهم می شود تا بتوان در مراجعات بعدی بدون جستجوی مجدد، لیست ذخیره شده را مشاهده و مدیریت کرد.

View Citation Overview: با انتخاب این گزینه امکان مشاهده استنادهایی که به هر رکورد شده با جزئیات آن فراهم می شود.

Output: برای چاپ، ارسال و export کردن در محیط دیگری وارد کردن رکوردهای انتخاب شده بکار می رود.
Citation tracker: با استفاده از این گزینه می توانید از رکوردهایی که انتخاب می کنید یک گزارش از لحاظ اینکه چند بار در این مجموعه مورد استناد واقع شده اند تهیه کنید.

با انتخاب گزینه self citations of all authors می توانید تعداد خود استنادی های هر نویسنده را از نتایج حذف کنید.
Add to list: به شما اجازه می دهد که رکوردهای دلخواه را به لیست خود اضافه و سپس ذخیره نمایید.

برای استفاده از امکانات save باید در این پایگاه ثبت نام کنید.

در صفحه نتایج، اطلاعات هر رکورد شامل عنوان مقاله، اسم نویسندگان، تاریخ انتشار مقاله، منبع آن مقاله ((source Title و تعداد استناد به آن مقاله (Cited by) را مشاهده می کنید.

توجه داشته باشید که نام نویسنده های هر مقاله لینک می باشد یعنی می توانید با کلیک کردن روی یک نام، لیست تمام مقاله های آن نویسنده که در مجموعه scopus وجود دارد را مشاهده نمایید.

لینک Ref + Abstract چکیده و منابع و مأخذ مقاله را به شما ارائه می دهد. قابل ذکر است که این منابع و مأخذ و استنادهای آنها نیز لینک بوده و قابل دسترسی است. به این ترتیب مراجعه کننده به زنجیره ای از مقالات متعدد دسترسی پیدا خواهد کرد.

View of publisher شما را به صفحه ناشر آن رکورد هدایت می کند. در صورتی که دانشگاه اشتراک الکترونیکی آن ناشر را داشته باشد می توانید به متن کامل آن مقاله دسترسی پیدا کنید.

Show Abstract چکیده مقاله را ارائه می دهد. در قسمت Source Title با انتخاب نام مجله می توان اطلاعاتی در مورد مجله مورد نظر، موضوع مجله، ناشر، ISSN و اینکه در چه سالی تحت پوشش این پایگاه درآمده و نیز تعداد مقالات و استناد به مقالات به تفکیک سال بدست آورد. همچنین با کلیک کردن بر روی Journal Analyzer می توان، نموداری از وضعیت مجله بدست آورد.

Alert یا سیستم آگاهی رسانی جاری:

این سیستم به شما اجازه می دهد تا فرمول جستجوی خود را در این محیط وارد کرده تا بعد از روز آمد شدن اطلاعات و اضافه شدن رکورد جدید به مجموعه، از طریق پست الکترونیکی به شما اطلاع داده شود.

برای استفاده از این امکان، در صفحه ای که لیست نتایج جستجو را مشاهده می کنید روی گزینه save as alert کلیک کنید. سپس نام کاربری و رمز عبور خود را وارد کرده و در مرحله بعد نامی برای این مجموعه از alert خود انتخاب کنید. بعد از روز آمد شدن اطلاعات مجموعه، چنانچه رکوردی در ارتباط با جستجوی شما به مجموعه اضافه شود به شما اعلام می گردد.